

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na październik 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska) 6,60 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO”
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1520.
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie-Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 20 gr. od miejsca millimetr. (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca millimetr. (strona dwulamowa).
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła (Rynek Drzewny w Poznaniu).

Kotły parowe!

STANDARD ochrona kotłów
winno stosować każdy właściciel kotła parowego,
ponieważ daje zawsze **CZYSTY KOCIOŁ**
przez co **OSZCZĘDZA 25% OPAŁU.**

Najnowsza referencja: 978

Zjednoczone Fabryki Wódek i Likierów Poznań, dn. 13. września 1928.
ul. Strzelecka 14.

LIKOWIN Firma W. HAIN,

Sp. z ogr. odp.
Telef. 25-30.

POZNAŃ
Św. Józefa 5.

Z największym zadowoleniem możemy WPańom zakomunikować, że po otwarciu naszego kotła parowego stwierdziliśmy, iż dostarczony przez WPańów STANDARD znakomicie na kocioł działał, zapobiegając tworzeniu i osadzeniu kamienia. — Wobec powyższego czyszczenie kotła trwa bardzo krótko. — STANDARD możemy każdemu posiadaczowi kotła sumiennie polecić.

Z poważaniem
Zjednoczone Fabryki Wódek i Likierów LIKOWIN
Sp. z ogr. odp. (—) podpisy

W. HAIN, HAMBURG - POZNAŃ.
Św. Józefa 5. — Tel. 25-94.

O wagony dla produkcji drzewnej.

Przed kilku miesiącami pisaliśmy na tem miejscu o stosunkach, jakie się ułożyły w dostarczaniu wagonów pod drewno we Wsch. Małopolsce, szczególnie zaś w obrębie D. K. P. w Stanisławowie.

Wówczas głównie chodziło o wagony 15 tonowe, których dotkliwy brak uniemożliwiał sprawną, a zatem terminową dostawę, co pociągało za sobą już nie tylko doraźne straty dostawców, lecz wręcz w niektórych wypadkach utratę źródła zbytu.

Kilkakrotnie nie dotrzymanie terminu dostawy z powodu braku wagonów, dawało smutne rezultaty przede wszystkim dla producentów, ponieważ odbiorcy zazwyczaj niewiele się licząc z przyczyną, od dostawcy niezależną, jaką jest brak środków przewozowych i opierając się tylko na samym fakcie niedostarczenia materiału na czas, zwracali się z zapotrzebowaniem do innych źródeł, które pod tym względem znajdowały się w lepszym położeniu.

Ostre niedomagania na gruncie kwestji wagonowej było chwilowo załagodzone na terenie wojew. stanisławowskiego w ten sposób, że tamtejsza D. K. P. w miejsce niedostatecznej ilości 15 ton. wagonów, których pojemność najbardziej odpowiada ładunkom drewna, przydzieliła wagony o pojemności 20 ton. Sprawa sama w sobie zdawała się być załatwioną, przynajmniej na razie, gdyż zezwolenie korzystania z 20 ton. wagonów, było ważne do dnia 30. czerwca włącznie. Po upływie tego terminu stosunki miały rzekomo wejść w tryb normalny, drogą zwiększenia potrzebnego taboru.

Tak przynajmniej obiecywano.

Jednak doraźna pomoc rychło wykazała dla dostawców swe ujemne strony, bowiem Dyrekcja w najlepszym obliczała przewoźne za wagę 20 ton, chociaż naładowane drewno wagi tej wcale nie wykazywało.

Wiadomo przecież, że jest techniczną niemożliwością załadować drewnem wagon o pojemności 20 ton do jego pełnej nośności. Dostawca więc był zmuszony płać przewoźne za 5.000 kg., których nie był w stanie wykorzystać, lecz jakie natomiast brano w rachubę i skrupulatnie obliczano za nie opłatę przewozową w biurach Dyr. Kolei Państw.

Przy większych partjach przewożonego drewna opłata za „próżnię” wagonową o teoretycznym tonażu, wynoszącym 5000 kg., stanowiła wcale pokaźną sumę.

Powszechnie jednak mniemano, że odnośne władze decydujące, na skutek poparcia tej sprawy przez Syndykat Interesentów Drzewnych we Lwowie, przychyliły się do słusznych postulatów przemysłowców drzewnych Małopolski.

Jednak, jak dotychczas, nadzieje zawiodły; nadal zainteresowane sfery drzewne utyskują na brak pod drewno wagonów odpowiedniej pojemności. Dostawa jest naogół w dalszym ciągu niejednolita i opóźniana, co w końcu musi fatalnie wpłynąć na stosunki handlowe z odbiorcami; a kto jest temu winien? czy odnośne Dyrekcje Kol. Państw., czy wyżej sięgnąć i szukać bezpośredniej przyczyny tego zjawiska w posunięciach władz zwierzchnich — ministerstwa kolei.

Trzeba jednak rzecz całą ująć w ramy bezstronnej krytyki, a wtenczas stwierdzimy, że ustosunkowanie się ministerstwa komunikacji do zażaleń przemysłowców drzewnych jest bezwarunkowo przychylne, a zatem o jakichkolwiek tendencjach, biorących źródło z ignoracji postulatów dostawców, mowy tu być nie może. Władze kolejowe narazie nie dysponują potrzebną ilością wagonów.

Omawiana sprawa znalazła również rezonans w ministerstwie przem. i handlu, które jest wszak zainteresowane w ciągłości handlu drzewnego zwłaszcza w dobie obecnej, kiedy od rozwoju i sprawności dziedziny handlowej są uzależnione efektywne rezultaty zabiegów dookoła uzdrowienia bilansu handlowego, jeżeli w danym wypadku chodzi o wywóz drewna na rynki zagraniczne.

Obecne stosunki „wagonowe” odbijają się nie tylko ujemnie na obrotach z zagranicą, lecz niemniej w handlu krajowym.

Sprawozdanie z ryku małopolskiego daje dostateczne pojęcie o rozmiarach tego anormalnego stanu rzeczy i skutkach, jakie wyraźnie uwidoczniają się na całokształcie wewnętrznych obrotów. Ostatnio w związku z uzyskaniem zagranicznej pożyczki, na G. Śląsku rozwija się akcja budowlana — zapotrzebowanie budulca wzmaga się. W niedługim czasie zwiększy się popyt na kopalniaki z chwilą nastania sezonu eksploatacji węgla; wszystko to razem wywołuje potrzebę zwiększenia dostawy drewna na G. Śląsk, lecz jeżeli głód wagonowy w Małopolsce, która w znacznej mierze obsyła produkcją drzewną, tę właśnie część kraju, będzie nadal istniał i przekształci się niejako w objaw chroniczny, natenczas zjawisko to fatalnie odbije się na życiu gospodarczym Śląska.

Nieco lepsze stosunki pod tym względem panują na Wileńszczyźnie, chociaż i tam sporadycznie odczuwa się brak wagonów, zwłaszcza dla przewozu drewna eksportowego.

W poznańskim i na Pomorzu „bólaczka wagonowa” nie występuje w wyraźnych formach, a nawet przeciwnie, kwestja dostarczania wagonów pod drewno w rejonach D. K. P. Zach. Polski, nie pozostawia nic do życzenia. Coprawda sprzyja temu okoliczność znikomego wywozu z tej dzielnicy materiałów drzewnych na obce rynki, a w wewnętrznym przewozie na tym terenie, drewno nie odgrywa tak wybitnej roli, jak w innych częściach Kraju.

Jest rzeczą wskazaną oprzeć się na przeświadczeniu, że znaczenie i wpływ produkcji oraz obrotu drewna na organizm życia gospodarczego Polski, wiąże się z rolą, jaką drewno odgrywa w ogólnym ruchu towarowym na kolejach polskich, które przewożą ciężkie masowe transporty drzewne na wielkie nieraz ogległości.

Jeżeli zainteresujemy się ogólnym ruchem towarowym naszej sieci kolejowej, to ujawnimy, że drewno

zajmuje drugie miejsce po węglu pod względem ilości wagonów załadowanych w ciągu każdego roku.

Cyfry statystyczne wykazują, że drewno jest jednym z najpoważniejszych artykułów przewozowych na polskich kolejach, gdyż niemal we wszystkich rodzajach komunikacji, a to w przewozie wewnątrz kraju, w eksporcie i nawet w tranzycie, transporty mat. drzewnych wysuwają się na czołowe miejsce, ustępujące tylko, jak wspomniano, takim artykułom masowym, jak węgiel, koks i brykiety.

Wzrost udziału drewna w ogólnym przewozie towarów na P. K. P., postępuje systematycznie z każdym rokiem, czego niech będą dowodem nast. dane, zaczerpnięte ze źródeł statystycznych.

Gdy w 1925 r. przeciętnie dziennie naładowano drewna wszystkich rodzajów na wagony 15 ton. do przewozu tylko w kraju, w ilości 636, to w 1926 r. — 815; w 1927 r. — 1.004, a w roku bież. w styczniu (przec. dziennie): 955, w lutym: 1.148, w marcu: 1.310, w kwietniu: 905, w maju: 1.093, w czerwcu: 1.156 i w lipcu: 1.153.

Jeżeli więc drewno stanowi tak ważną pozycję w ogólnym ruchu towarowym na P. K. P., jeżeli jest ono jednym z podstawowych czynników dochodowych w budżecie ministerstwa kolei, to należy dążyć w kierunku dalszego rozszerzenia udziału tego artykułu w przewozach kol. drogą przydziału faktycznie potrzebnej ilości wagonów.

Zagraniczny handel drzewny Polski w lipcu roku bież.

I.

Z ogólnego przeglądu handlu zagranicznego drewnem z lipca b. r. wynika, że w miesiącu sprawozdawczym wywieziono o ca 103.194 t. drewna w różnych postaciach więcej niż w czerwcu r. bież.

Natomiast uległ zmniejszeniu import drewna: czerwiec — 3.938 t. (1.732 tys. zł), lipiec — 2.823 t. (1.719 tys. zł) Łącznie wywóz w lipcu wzmógł się (w por. z czerwcem) o ca 22%.

Drewno surowego otrzymały, rynki zagraniczne 314.685 t., co stanowi ok. 26 proc. więcej niż w czerwcu i drewna nawpół obrobionego wywieziono 161.545 t., a zatem o 13 proc. więcej i wreszcie eksport wyrobów gotowych przemysłu drzewnego wynosił ok. 6.551 t., czyli zwyżka sięga ca 14 proc.

Grzyby, gatunku *Ceratostomella*, wywołujące sinienie drewna

(Ciąg dalszy.)

Zaś zupełnie zdrowe, dobrze rozwinięte okazy sosny wykazują nadzwyczaj silną odporność przeciw szkodnikom masy drzewnej.

Pod tym względem, reakcja rosnącej sosny na zarażenie jest wprost proporcjonalna do siły życiowej danego drzewa.

Z wyniku naszych badań, przyszliśmy do wniosku, że procent zarażenia rosnącej sosny grzybem, powodującym zsinienie jest minimalny, czyli, że ilość zasinionych drzew jest znikoma.

Tak, w naukowo doświadczalnym rewirze Instytutu, gdzie przeprowadzano wyciąg terpentyny z sosny, przed wyciągiem jej skonstatowano zaledwie tylko u 8 sosen na 5832 zarazki grzyba, co stanowi 0,014% ogólnej ilości drzew danego rewiru; z tych 8, sosen opanowanych przez grzyb, nie było ani jednej zupełnie zdrowej, a każda z nich była chorą, słabo rozwiniętą albo posiadała te lub inne uszkodzenia kory.

Wyniki tych badań ilustruje tablica I.

TABLICA I.

Drzewa opanowane grzybami gatunku *Ceratostomella*, wywołującymi siniznę w rosnących drzewach

Nr. porządk.	Średnica drzew (w werszakach)	Stopień uszkodzeń według klasyfikacji Krafta	Spostrzeżone braki	Grzyb, powodujący siniznę
1	6	3	odstawanie i odlupanie kory	Cer. piceae i C. coerulea
2	6	3	to samo	Cer. pini i C. piceae
3	6	3	suche sączki	" " " "
4	6	3	i listwy mrozowe jednostronne usych.	" " " "
5	5	3	odstaw. i odlup. kory	Cer. piceae M. i C. coerulea
6	5,5	3	listwy mrozowe	" " " "
7	4	3	odstaw. i odlup. kory	Cer. pini i Cer. piceae
8	4,5	3	to samo	" " " "

*) Jeden werszak = 4,449 cm.

Zupełnie co innego zauważa się przy badaniach zasinionych ściętych drzew.

Tutaj naturalnie nie można zauważyć reakcji drewna przeciwko przenikaniu grzyba do jego wnętrza, z tego też względu podlegają infekcji w jednakowej

Do naszych czytelników.

Zwracamy uwagę naszych Szanownych Czytelników, że przy zamawianiu na pocztę „Rynku Drzewnego“ należy wyraźnie zaznaczyć, że rozchodzi się o

„Rynek Drzewny i Budowlany“

Z dniem bowiem 1. października r. bież. pod tym tytułem będzie nadal wychodził dotychczasowy „Rynek Drzewny“

W ogólnym eksporcie drewna za okres sprawozdawczy procentowy udział półfabrykatów nieco się zmniejszył.

Chociaż lipiec wykazuje wzrost wywozu, to jednak w por. z odnośnym okresem ub. roku, przedstawia on jeszcze dosyć poważną różnicę „in minus“.

Ciekawe jest zestawienie eksportowanej ilości drewna za czasokres styczeń-lipiec obu lat (w nawiasach wartości pieniężne) i tak, w pierwszych siedmiu mies. r. bież. wysłano na rynki zagraniczne ok. 2.950.665 t. (345.767 tys. zł), natomiast za ten że czas roku ub., eksport wynosił 3.778.505 t. (356.414 tys. zł).

Niewielka stosunkowo różnica pieniężna przy dosyć znacznym zmniejszeniu eksportu w r. bież., najlepiej charakteryzuje zwykłą cen drewna w sezonie zimowym 1927/28 r.

Niżej umieszczone zestawienie polski go handlu zagranicznego (eksport-import) w mies. lipcu, pozwoli zorientować się, na podstawie ujawnionych różnic w stosunku do czerwca, w ruchu eksportowym (por. zest. zagran. handlu drzewnego Polski w czerwcu r. b. w „R. Drz.“ N. N. 93—96).

Dane są prowiz. G. U. S. i jako jednostkę wagi przyjęto kwintal = $\frac{1}{10}$ t. Wartość pieniężną podano w tys. zł obiegowych. Liczby, umieszczone przy rozdajach wzgl. sortymentach drzewnych i jego przetw., oznaczają odnośne pozycje taryfy celnej wg. stanu z dn. 1 stycznia r. bież.

mierze tak kłocę, wyrobione z zupełnie zdrowej sosny jak również i z drzew posiadających organiczne wady, oraz inne braki.

Sosna zamiera wraz z jej ścięciem, to też zastraca wówczas zdolność samoobrony, a będąc okorowaną, w większym lub mniejszym stopniu zostaje opanowana przez szkodniki grzybne (zsinienie).

Jednakowoż i w pośród wyrobionych kłoców są takie egzemplarze, które wogóle nie podlegają zarażeniu (zasinieniu).

Ta wyjątkowa niewrażliwość danego drewna zależna jest od naturalnej jego odporności.

Takie drewno, przy wszystkich innych sprzyjających okolicznościach do rozwoju grzybów jest przez nich omijane i pozostaje zdrowe.

Czem właściwie spowodowana jest odporność tego lub innego drewna — dotychczas jest mało wyjaśnionem.

Westerdijk*) i Münch uważają za możliwe tłumaczyć odporność drewna na tego rodzaju zarażenia, specjalną konstrukcją danego organizmu, wskazującą swoją drogą na brak potrzebnej ilości powietrza (mniej niż 15%) w samej masie drzewnej.

*) Westerdijk S. „Phytopathology in the tropics“ 1915.

Materiały i wyroby drzewne.

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe: a) użytkowe			
	Kłody, kłocę i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
1. dębowe 58/c1.				
Ogółem:	—	—	36 674	597
Anglja	—	—	1.578	33
Belgja	—	—	3.437	59
Holandja	—	—	10.163	218
Niemcy	—	—	17 254	210
I—VII 1928 r.	535	7	443.300	7.671
I—VII 1927 r.	35	0,3	543.746	9.463
2. bukowe 58/1c.				
Ogółem:	—	—	4.042	36
Czechosłowacja	—	—	139	1
Niemcy	—	—	3 903	35
I—VII 1928 r.	5.376	30	42.518	361
I—VII 1927 r.	7 626	31	44.256	450
3. jesionowe 58/1c.				
Ogółem:	—	—	8.473	148
Anglja	—	—	6.674	125
Holandja	—	—	445	11
Niemcy	—	—	1.354	12
I—VII 1928 r.	—	—	43.678	742
I—VII 1927 r.	—	—	63.422	853
4. olchowe 58/1c.				
Ogółem:	—	—	103.975	1.042
Austria	—	—	13.182	105
Czechosłowacja	—	—	17.070	138
Niemcy	—	—	71.619	774
I—VII 1928 r.	—	—	819.381	7.632
I—VII 1927 r.	—	—	1.145.671	9 894
5. osikowe 58/1c.				
Ogółem:	—	—	26.384	379
Austria	—	—	792	6
Czechosłowacja	—	—	3.347	24
Niemcy	—	—	13.560	134
Szwecja	—	—	8 522	217
I—VII 1928 r.	—	—	367 713	3.791
I—VII 1927 r.	—	—	453 849	3.627

Zuś kłocę z natury nieodporne, a zwłaszcza przy złem ich przechowywaniu, w większości wypadków podlegają zasinienu.

Taka infekcja kłocę sinizną, spowodowaną grzybami gatunku *Ceratostomella*, może występować wszędzie tam, gdzie są ku temu sprzyjające okoliczności, podtrzymujące żywotność grzybów.

Temu sprzyjającymi okolicznościami są: 1) określona temperatura, 2) dostateczna wilgoć drewna i powietrza, w którym się ono znajduje, 3) dostateczna ilość powietrza w samej masie drzewnej.

Najsilniejszy rozwój i rozmnożenie następuje przy umiarkowanej cieplej temperaturze.

Niska temperatura nie zabija grzybów, tylko powstrzymuje ich rozwój.

W przeciwieństwie do powyższego, wysoka temperatura nie tylko przeszkadza rozwojowi grzyba, lecz i stwarza znaczne przeszkody do ich rozprzestrzenienia się.

Jednakowoż amplituda temperatury dla grzybów *Ceratostomella*, które wywołują zsinienie drewna na ogół jest nie wielka i na północy waha się między 5 a 39° C.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe: a) użytkowe			
	Kłody, kłocę i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
6. inne liściaste 58/1c.				
Ogółem:	6	0,1	20.785	194
Czechosłowacja	—	—	1.471	14
Niemcy	6	0,1	16.850	158
I—VII 1928 r.	6	0,1	417.123	3.796
I—VII 1927 r.	926	3	346.342	3.065
7. sosnowe 58/1c.				
Ogółem:	12	0,1	370.531	3.525
Czechosłowacja	—	—	16.838	136
Niemcy	12	0,1	347.306	3.331
I—VII 1928 r.	1.072	11	4.291.295	41.206
I—VII 1927 r.	3.889	23	6.792.160	55.471
8 jodłowe i świerkowe 58/1c.				
Ogółem:	2.548	6	127.135	1.310
Czechosłowacja	2.531	5	15.316	120
Niemcy	16	0,4	102.857	1.119
Rumunja	—	—	2.122	18
I—VII 1928 r.	30.369	148	779.245	7.298
I—VII 1927 r.	16.175	72	858.086	6.877
9. inne iglaste 58/1c.				
Ogółem:	10	0,1	1.020	8
Czechosłowacja	0,0	0,0	316	4
Niemcy	10	0,1	704	4
I—VII 1928 r.	99	0,4	2.360	18
I—VII 1927 r.	—	—	4.608	29
10. papierówka 58 1c.				
Ogółem:	—	—	1.549.265	10.034
Czechosłowacja	—	—	43.498	279
Niemcy	—	—	1.497.173	9.701
Szwajcaria	—	—	600	4
I—VII 1928 r.	—	—	6.363.069	40.779
I—VII 1927 r.	3.018	16	6.252.285	32.178
11 kopalniaki 58/1c.				
Ogółem:	149	1	636.234	3.370
Anglja	—	—	47.499	233
Belgia	—	—	56.548	275
Czechosłowacja	—	—	120.959	698
Francia	—	—	3.472	17
Łotwa	—	—	68.386	351
Niemcy	149	1	334.227	1.770
I—VII 1928 r.	6.518	33	4.060.877	21.141
I—VII 1927 r.	1.087	4	6.443.69	28.126
12. żerdzie 59/1c.				
Ogółem:	—	—	5.209	32
Niemcy	—	—	1.251	12
Węgry	—	—	2.853	14
I—VII 1928 r.	290	2	22.315	127
I—VII 1927 r.	398	2	48.915	223
Drewno surowe: b) opałowe 58/1b.				
Ogółem:	11.586	33	196.762	677
Czechosłowacja	4.295	17	14.794	61
Niemcy	3.345	9	179.549	605
I—VII 1928 r.	46.732	117	978.584	3.568
I—VII 1927 r.	11.991	36	1.010.211	3.583
Karpina, faszyny, trociny i odp. drzewne 58/1a, 59/2.				
Ogółem:	606	3	60.273	232
Austria	8	0,0	—	—
Czechosłowacja	3	0,1	53.360	187
Niemcy	596	3	5.088	31
Węgry	—	—	1.825	14
I—VII 1928 r.	3.484	15	320.068	1.626
I—VII 1927 r.	3.112	10	230.869	896

Z szwedzkiego rynku drzewnego.

(Od naszego własnego korespondenta.)

Sprzedaż drewna za okres wiosenny, odbywała się mniej więcej w normalnej wysokości i z końcem maja wynosiła łącznie 575.000 std.

W okresie letnim odczuwał się pewny zastój, tak że do końca lipca całkowity szwedzki eksport drzewny osiągnął cyfrę ca 630.000 std.

Wywóz do Anglii, tak jak i na wiosnę był umiarkowany, co się poczęści tłumaczy pozostałościami materiałów drzewnych z zeszłorocznego angielskiego importu.

Lecz poprawił się za to eksport do niektórych krajów kontynentalnych, a zwłaszcza do Francji.

Łaładunek drewna na okręty, który do maja, z powodu zatargów z robotnikami na tle płac, był minimalny — osiągnął normalne rozmiary.

Ceny naogół nie uległy poważniejszym wahaniom.

Po ostatniej niższe cen na drewno rosyjskie — cena na sosnę i świerk ma tendencję stałą a na jodłę — słabą.

Poniższe zestawienie daje pogląd szwedzkiego wywozu do najważniejszych krajów odbiorczych za czas styczeń—czerwiec 1928 w porównaniu do tego samego okresu czasu roku 1927.

Styczeń—czerwiec 1928 r. Styczeń—czerwiec 1927 r.

	w standar.	w standar.
Norwegja	12.649	11.947
Dania	36.198	32.968
Niemcy	13.371	17.427
Holandja	36.201	34.403
Belgia	15.108	14.596
Anglia	109.737	137.521
Francia	28.786	20.843
Hiszpanja	24.403	22.148
Br. Afryka połudn.	9.220	10.952
Australia	1.972	9.954
Inne kraje	15.083	14.44

Razem 302.628 std. 327.103 std.

Z końcem lipca notowano następujące ceny łob w południowych portach Norrlandji:

Sosn. Baltensy	14.15—15 „
„ Łaty	14.1 —14.5 „
jodłowe deski	13.15—14 „
„ baltensy	12.15—13 „
„ łaty	12.5 —12.10 „

Prócz tego za sosnowe deski niesortowane płacono 17.10 £ za std.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Kąty D. L. P. Poznań.

Submisja w dniu 28. września 1928 r.

Sosna I—IV kl. 46.91 m ³	za m ³	37.00 zł
„ + I—IV „ 28.55 „	„	28.60 „
„ kopalniaki	„	23.60 „
Świerk III kl.	„	27.60 „

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 13. września 1928 r.

Dąb szczapy opał.	za mp.	12.00 zł
Sosna szczapy opałowe	„	12.00 „
„ wałki	„	10.00 „

Nadleśnictwo Państwowe Czeszewo D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 13. września 1928 r.

Dąb II—V 62.20 m ³	za m ³	63.65 zł
„ wałki opał.	za mp.	13.16 „
Jesion szczapy opałowe	„	13.00 „
„ wałki	„	10.83 „
Grab szczapy opałowe	„	13.00 „
„ wałki	„	10.24 „

Notowania dewiz z dnia 20. września 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w War-szawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	—	—	43.25	11.25	—	—	58.20	79.79
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	31.26	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	—	—	20.351	23.83	610.—	—	123.85	169.03
Belgia	4	123,94	100 belg.	123,83	—	58.24	34.905	13.90	355.—	—	72.20	98.53
Bukareszt	6	172,—	100 l.	—	—	—	796	061	15.55	—	3.16	4.31
Budapeszt	6	155,90	100 pengo	—	—	73.02	27,84	17.50	—	—	90.56	123.64
Holandja	4 1/2	358,31	100 gld. hol.	357,55	—	168.06	12.09.75	40.09	1026	—	208.35	284.42
Kopenhaga	5	238,88	100 k. d.	—	—	111.77	18.192	26.66	682.75	—	138.55	189.25
Londyn	4 1/2	43,38	1 funt szterl.	43.24	25.00	20.32	—	4.85	124.175	—	25.20	34.41
Nowy York	5	8,9141	1 dolar	8.90	—	4.19.15	4.85.03	—	25.60	—	5.19.65	709.25
Paryż	3 1/2	172,—	100 fr. franc.	—	—	—	124.19	3.90	—	—	20.30	27.69
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	—	168.62	2.96	76.00	—	15.40	21 015
Rzym	5 1/2	172,—	100 l.	46.62	—	21.92	92.75	5.23	133.85	—	27.16	37.09
Szwajcaria	3 1/2	172,—	100 fr. szwajc.	171.57	—	—	25.202	19.24	492	—	—	136.49
Sztokholm	4 1/2	238,88	100 k. szw.	238.60	—	112.11	18.132	26.75	685	—	139.05	189.70
Wiedeń	6 1/2	125,43	100 szyling.	125.40	—	59.99	34.44	14.10	—	—	73 15	—

Brzost szczyapy opałowe	za mp.	13.00	zł
„ wałki „	„	10.00	„
Brzoza „ „	„	7,37	„
Olcha czarna szczyapy użyt.	za mp.	18.00	„
„ „ biała wałki opał.	„	7.17	„
Lipa szczyapy opał.	„	9.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Osie D. L. P. Bydgoszcz.
 Submisja w dniu 17. września 1928 r.

Dąb I—V kl.	za m3	60.00	zł
Brzoza II—IV „	„	29.70	„
Sosna I—II „	„	50.00	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:
 Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki
 całowagonowe, dostawa natychmiastowa,
 dnia 19. 9. 1928 r., na żyto: 34.75—35.50 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

KOMUNIKAT.

Zwyczajne Zebranie Związku Przemysłowców Drzewnych
 w Poznaniu

odbędzie się dnia 26 września 1928 r.

o godz. 15-ej w lokalu Strzechy Budowniczych Poznań,

Świerkowy, olchowy, dębowy

materiał (okrągłaki) kupuje stale

KRBEČ & PŘIBYL, sklad dřeva ČESKÁ TŘEBOVÁ ČECHY

Sew. Mielżyńskiego 23, na które podpisany Zarząd za-
 prasza wszystkich członków Związku i przemysłowców
 drzewnych, dotychczas niezrzeszonych.

ZARZĄD:

(—) Bystrzycki, Prez. (—) Potoczny, sekr. (—) Paetz, skarb.

RÓŻNE.

ORGANIZACJA DZIAŁU OŚWIATY NA POWSZECHNEJ
 WYSTAWIE KRJOWEJ.

P. Minister Switalski delegował p. Przanowskiego, dy-
 rektora Państwowego Instytutu Robót Ręcznych do objęcia kie-
 rownictwa nad całokształtem spraw, związanych z organizacją
 działu Ministerstwa Oświaty na Powszechnej Wystawie Krajowej.

KALENDARZ TERMINOWY SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja

L. = Licytacja

W. = Z wolnej ręki

Termin	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Woje- wództwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	Długość		Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe	Blizsze szczeg.		U w a g i
				sztuk	m³	m³	mp.		Nr.	Rodz. sprz.	
22. IX. 28. 1200	P. N. Czersk (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-III świerk II			742,79	96—		104 1184	S	
24. IX. 28. 1100	P. N. Solec (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-IV	1636	1112,59				104 1183	S	
26. IX. 28. 1200	P. N. Wirty (kancelaria)	d. - toruńska	sosna II-IV	618	379,91				105 1195	S	
27. IX. 28. 1100	Mag. m. Torunia (ul. Panieńska 3)	w. - pom.							105 1190	L	na 35 m³ desek bukowych, 27 m³ desek brzoż., 10 m³ desek olszow., 10 pak płyt klejonych
2. X. 28. 1300	Państwowy Bank Rolny Oddział w Pińsku (kancelaria)	w. - poleskie							101 1172	S	na drzewostany przeważ- nie kojarzalne z zapa- sem około 25,0-30 m³ drew.
9. X. 28. 1200	D. L. P. Rapom (kancelaria)	d. - radom	sosna dąb		1685,47 181,72				105 1192	S	

„POLSKA AGENCJA DRZEWNA GUSTAF THUNBERG”

WARSZAWA / Krak. Przedmieście 15.

Adres telegr.: „WOODEXPORT” / Telef. Dyr. 19-81, Biuro 19-82.

Sprzedaje

jako agent tarty i okrągły materiał bezpośrednio od producenta do importera,

Posiada

podagentury zagranicą we wszystkich większych środowiskach przemysłu drzewnego,

Wyłącza

zastępstwo „Związku Eksporterów Drzewnych” w Warszawie,

Wykonywuje

projekty na budowę nowych i przebudowę starych tartaków,

Sprowadza

po cenach oryginalnych maszyny, piły, taczki szmerglowe etc. dla przemysłu tartaczego,

Współdziała Udziela

w finansow. interesów drzewnych, technicznych informacji w zakresie przemysłu drzewnego.

Do korespondencji i odwiedzin zapraszamy!

1033

Poszuk. kilkaset mtr.

**szczap 1 kl. i kilka wagonów
zdrowej 20 m/m szalówki.**

Oferty z podaniem ostatecznej ceny franko stacja załadowcza, do Adm. R. Drzewn. pod nr. 1185.

**Inteligentny 1186
fachowiec drzewny**

język polski — niemiecki znający się na zakupie, manipulacji drzewnej, tartacznej lasowej oraz księgowości poszukuje jakiegokolwiek posadę. Zgłoszenia do Adm. Rynku Drzewn. pod „15 lat praktyki”.

**Doświadczony
fachowiec drzewny**

lat 30, włada i pisze językiem polskim i niemieckim, uczciwy, kaucji 5000 zł **posz. posady** od zaraz lub 1-go października br. Dobre świadectwa do dyspozycji. Łaskawe oferty proszę skierować do Adm. Rynku Drzewnego pod nr. 1144.

Dostarczamy 847

w ładunkach wagonów.

materiały budowlane stolarskie i kołodziejskie we wszelkich grubościach deski i bale sosnowe

- „ „ dębowe
- „ „ bukowe
- „ „ jesionowe
- „ „ brzoźowe
- „ „ klonowe
- „ „ grabowe itd.

Mamy też wyżej wymienione materiały suche stale na składzie. Przyjmujemy również zamówienia na dostawy dla większych budowli, fabryk mebli i maszyn podług podanych rozmiarów. Na życzenie służymy odpowiednimi ofertami.

„HURTOWNIA DRZEWNA” T.z.o.p.

Poznań

ul. Strzelecka 15

Telefon 2014

NASIE NIE BRZOZY (betula alba)

tegorocznego zbioru

mamy do oddania po 4,50 złotych za 1 kg loco nasz skład

Składnica Nasion Leśnych Przeglądu Leśniczego
i Rynku Drzewnego — Poznań, W. Garbary 20 — Tel. 1820

Deski stolarskie i bale, gotowe podłogi, belki, kantówki

we wszystkich używanych grubościach, dostarcza najprędzej i korzystnie 1197

ARTUR AREND Bydgoszcz Błonia 5. Tartak Parowy Kruszyn Kr.
stacja kolejowa Rynarzewo. Telefon Rynarzewo 6.

Zołądziej

świeżego zbioru do jesiennych wysiewów

pełniamy detalicznie i wagonowo i prosimy o wczesne zamówienia

Składnica Nasion Leśnych
PRZEGŁĄDU LEŚNICZEGO I RYNKU DRZEWNEGO
Poznań — Wielkie Garbary 20

Telefon nr. 18-20

Poszukuję do bież. dostawy do Wielkopolski: 00000000000000000000

deski obrzyn. czyste i półczyste, sos. i świerkowe w grub. 13, 15, 19, 25, 30 i 38/40 m/m, rzniete sosn. kantówki i belki wedł. listy i w dług. bież.

podłogowe deski heblowane i szpundowane w grub. 24, 28 i 30 m/m (po hebl.)

i proszę o ostateczne oferty 1182

B. SZYMCHAR, Makler drzewny Poznań, Polna 4. — Tel. 65-05.

POTRZEBNE ZARAZ

5—6 wag. z 26 i 30 mm. hebl. i szpundowane

sosn. deski podłogowe

wymiar po heblowaniu i bez pióra loco wagon Poznań.
Wojciech Paetz — Skład drzewa **Poznań**,
731 Przemysłowa 28b — Telefon 1412

CARL BUMKE BYDGOSZCZ

Telef. 89. Kanakowa 12.

SKŁAD DRZEWY UŻYTKOWEGO

poszuk. i sprzedaje

sosnowy i olchowy

materiał tarty

w wszelkich rozmiarach.

Poszukuję

czyste boki,

materiał stolarski

I. i II. kl.

i podłogowy

równoległy 1191

26, 30, 33 mm.

w każdej ilości.

Łask. oferty upr. pod **P. B.**

do Admin. Rynku Drzewnego.

DESKI i BLOCHY

sosnowe odziomkowe i

czubkowe niesówkowe

dębowe, grabowe,

bukowe, jesionowe,

klonowe, brzoźowe,

brzoźowe, olchowe,

deski podłogowe,

kantówki, łaty,

szalówki, deski obrzy-

nane oraz wszelkie inne

materiały drzewne

poleca po cenach

bezkonkurencyjnych

Kaź. Gorgolewski i ska

Skład drzewa

Poznań

ulica Mostowa nr. 17a

„ZAGRODA”

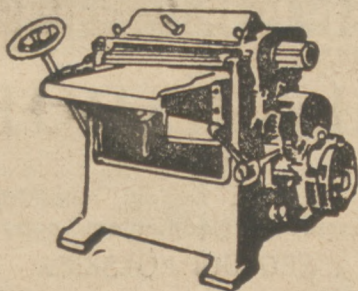
Poznańska Spółka Budowlana T. A. Poznań,
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582

Mamy stale do oddania:

965

**surowy towar obrzynany w wszelkich grub.
materiał stolarski w wszelkich grub.**

dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzożowe, dzwona
bukowe, szpice dębowe, kantówkę i balkowinę,
placową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

TELEF.
36

TELEF.
36

Własnej fabrykacji
obrabiarki do drzewa
najnowszej konstrukcji
i solidnej budowy.

**Kompletne urządzenia stolarń
i fabryk mebli**

polecają po cenach umiarkowanych

S. SAMULSKI i Sp. + PLESZEW

FABRYKA MASZYN i ARMATUR
ODLEWNIA i KOTLARNIA. 758

J. MALOWANIEC i Ska
(st. Kłwercze-Wolyn)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale
i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymia-
rach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe,
elchowe i suchą stolarkę sosnową II-iej klasy oraz posiada do
natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych
I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości 19, 26, 32, 40, 42, 50, 65, 80 m/m

Mtr. kub. 30, 40, 50, 150, 200, 650, 550, 330

Przeciętna szer. 26, 28, 30, 40, 41, 45, 47, 50 cm.

ZAKUPUJEMY STALE ZA GOTÓWKĘ

**obiekty leśne, drzewostany
wszelkiego rodzaju i kopalniaki.**

Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o.o.

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9

15

Zakupujemy stale za gotówkę

kopalniaki sosnowe

świeżego cięcia od 8 — 22 cm w czubku

1031

Pisemne oferty proszę skierować pod:

Firma **Robert Dupuis, POZNAŃ, Młyńska 2^{II}**
telefon nr. 1370 — telegr. Dupuis Poznań.

KANTÓWKĘ

1198

zdrową sosn. według list deski, łat, szalów-
kę drzewo okrągłe, słupy i maszty polecają

Jaśtak & Hoppe, Tartak parowy

Cekcyn, Telefon nr. 14 (Pomorze).

Woźniak i Ska, Handel drzewa — Tel. 332.

Inowrocław, ul. M., Andrzeja 5.

1180

Kupuje i sprzedaje

Deski i bale sosnowe odziemkowe, czubkowe i obrzy-
nane, szalówkę, łat, obładry i dragi. Kantówkę,
podłogę i inne drzewa do budowl. podług listy. Dę-
binę, buczynę, brzezinę, jesion i t. p. w stanie okrągłym
i tertym. Dzwona, szprychy i dyszle oraz drzewo opałowe.

KUPUJE I SPRZEDAJE

materiał stolarski budowlany i dla kołodziejów w stanie tartym
i okrągłym, z iglastego i liściastego drzewa każdego rodzaju.

LEON ŻUROWSKI

Skład drzewa i obróbka POZNAŃ, ul. Raczyńskich 3/4.
przy placu Bernardyńskim. Telefon 10-87. 522

HURTOWNIA I EKSPORT DRZEW

Konrad Barczyński i S-ka

Tel. 18-74 POZNAŃ, ul. Pocztowa 28 Tel. 18-74

668

Adres telegr. „Drewnopol” kupuje

drzewo okrągłe i tarte, oraz drzewostany

**Drukarnia PRZEGLĄDU LEŚNICZEGO
I RYNKU DRZEWNEGO T.zo.p.**

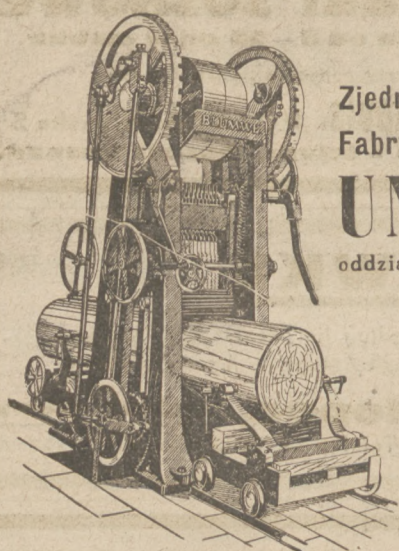
Wykonuje wszelkie zamówienia,
jako to: formularze, kwity, asy-
gnaty, bloki, karty wizytowe, za-
prośzenia, afisze, oraz dzieła
każdego rodzaju. — Wykonanie
szybkie i staranne po cenach
nader przystępnych.

POZNAŃ, WIELKIE GARBARY 20

TELEFON Nr. 3406

TELEFON Nr. 3406

Zjednoczone
Fabryki Maszyn

UNIA Tow. Akc.

oddział C. Blumwe i Syn
Bydgoszcz

Największa
wydajność!

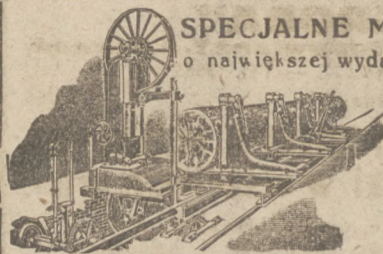
Patentowany
posuw!

276

Na oryginalnych szwedzkich łożyskach
rolkowobeczulkowych

Naszą obecną konstrukcją traków z wolną
ramą naśladuje siedem zagranicznych fabryk,
zład dowód pierwszorzędnej konstrukcji

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie. Na żądanie wizyty inżynierów

SPECJALNE MASZyny TARTACZNE
o największej wydajności i oszczędn. w trocinie

LOUIS BRENTA

Haren les Bruxelles
754 Belgia

wszelkie informacje udziela

R. WILLER, Warszawa ul. Elsterska 11 (b. Al. Poniatow.)

lub Dr. Ing. Schmidt & Co. Gdańsk, Gr. Wohlsbergasse 14.

Ceny przystępne — Warunki dogodne — Porada techn. bezpłatnie.

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej
ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i zadań

ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Siedmiu rok istnienia!

Siedmiu rok istnienia!

Podróże morskie
i sport wodny.
Kronika portowa.

Kronika światowa
żeglugi i budowy
określów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego” wynosi rocznie 12 zł.
półroczn. 6 zł.; kwartaln. 3 zł., łącznie z miesięcznikiem
„Morze”, ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej,
20 zł. rocznie, 10 zł. półrocznie, 5 zł. kwartalnie.

Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Strzelecka, 5. - Ronto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie.

7

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.

bogato ilustrowana książka podręczna

Cena 4,- zł., dla prenum. rocznych 2,50 zł.

M. MRUGOWSKI POZNAŃ

św. Marcin 62

dostarcza najtaniej

820

benzynę, benzol G. Sl. i krajowy

oleje amerykańskie samochodowe i cylindrowe,

oleje krajowe samochodowe i cylindrowe oraz

wszelkie przybory do samochodów jak gabki, skorki

jelonkowe i t. p.

Carbid - Carbolineum — Kwas do akumulatorów.

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

Na 2246

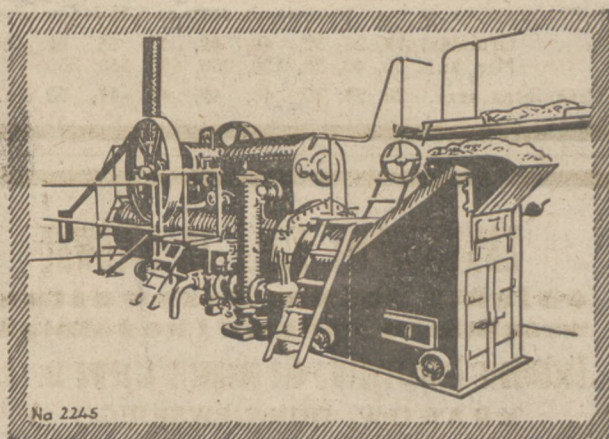
Na 2246

Na 2246

Odpadki drzewne

za pomocą

691

Na 2245

R. WOLFA
lokomobili-cieplno-silnikowej

dostarczają ciepłik na ogrzewanie zakładu a zarazem

BEZPŁATNA SIŁA

przez wykorzystanie przedgrzewacza wody zasilającej

MASCHINENFABRIK

BUCKAU R. WOLFA-G

MAGDEBURG